

SZÉKESEFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenként kétszer szerdán és szombaton.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:

Egy évre	8 frt. — kr.
Fél évre	4 frt. — kr.
Negyed évre	2 frt. — kr.

Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden négy hasábos petisor: Megrendelőinktől 4 — nem megrendelőinktől 6 krért ígattatik be.

Lapunk számára hirdetések felveznek **Budapest**en: Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móricz.

Bécsben: Oppelik L. és Mosse Rudolf. Hrdlicka Vincez.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyitlterben megjelenő közlemények után négy hasábos petisorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Iparunk érdekében.

III.

A hazai ipar hajnala úgy látszik hasadni kezd, a mennyiben ha nem is határozottan kezdenek a hazai ipar érdekében tenni, gondolkodni, beszélni. Jelesül:

Bakay Nándornak indítványa folytán tartott szegedi nemzetgazdasági tanácskozmány kimondotta annak szükségét 1875-ben, hogy minden iparos társulati tag köteles lenni.

Az országos ipar-egyesület a módosított ipartörvényjavaslatot Mudrony S., Ráth K., dr. Szabóky és Csepregi urak buzgalma folytán már a miniszterium elé terjesztette, a mely a kényszer-társulást határozottan kimondja.

A honvédelmi miniszterium elrendelte, miként a honvédségi felszerelés a mennyire lehetséges a hazai ipar által fedeztessék.

Végre tekintettel arra, hogy ha mi iparosok a vámrendszerrel szemben valamit nem teszünk az ország és saját érdekeinkben, azon esetben idegen árucikkkel annyira el leszünk az üzérkedők által árasztva, hogy a még véglészegényedéstől megmenthető iparosok teljesen tönkre lesznek téve, megsemmisülésünk bizonyos s kimaradhatlan.

Fentebb elősoroltak felbátorítának arra, hogy ezen bár csak csekély lendületet ígérő tényezők közrehatása mellett szerény tehetségem s becsületes törekvésem által az iparügy rendezését s javítását

előmozditsam; másrésztől a vámrendszer s illetőleg az általa fenyegető beláthatatlan veszélyek arra ösztönzének, hogy a lemondó megadásnak most nem lehet itt az ideje, hanem a mennyire lehetséges álljunk ellen a tornyosuló veszélynek, mentjük meg a megmenthetőt. E nézet, e törekvés adott kezembe a tollat.

Ha csak némi eredménynek elérését is óhajtjuk, akkor nem dikciózni, hanem teljes erővel tenni s munkálkodni kell. A mi engem illet, én azon bizalommal fogva, hogy az 1872-ik évi február 25. és 26-kán tartott iparos nagygyűlésben az országos iparszövetség vidéki elnökének lettem szerencsés megválasztatni, elhatároztam magam Budapestén egy országos bizományi intézetet nyitni: t. i. egy oly irodát hová iparostársaim bizalmasan fordulhatnak. Az intézet célja lesz:

a) első sorban a vidéki iparosokat, a kik bizalommal fordulnak hozzám, a fővárosban függetlenül képviselni minden ügyekben,

b) kipuhatólni azon gyárakat bel- és külföldön, hol iparosaink szükségleteiket olcsóbban és jobban megszerezhetik,

c) kipuhatólni oly vállalatokat, hol iparosaink vállalkozni és versenyezni képesek,

d) addig is míg az árucarnokok felállíthatók lesznek, a hazai iparcikknek eladását s vételét közvetíteni csekély díj mellett,

e) az iparosoknak a nélkül, hogy Budapestre tetemes költséggel utazniok kel-

lene, minden az intézetre bízott ügyeiket elvégezni levelezés által. Végre

f) odahatni, hogy iparcikkjeinknek nemcsak a bel-, hanem a külföldön is állandó piacot teremtsünk.

Ez leend az első a mit életbe akarnék léptetni és pedig mielőbb, s főleg azon okból, hogy valamint a vevő, úgy az iparos se legyen kénytelen harmadik, sőt több kézen át a szükségesekeket megszerezni; más részt pedig, hogy a központban legyen egy oly intézet hová mindenki bizalmasan fordulhasson. Továbbá igyekezni fogok odahatni, hogy valamint a fővárosban úgy a vidéken árucarnokok felállíttassanak, melyekben kiállító lehetne minden a magyar korona területén lakó iparos, a ki szak-képzettségét igazolná. Az árucarnok következőleg volna felosztva s következő kiállítókat foglalja magában: I. állandó kiállítókat; II. minta kiállítókat és III. megbízókat. a) Állandó kiállítónak nevezetnek az, a ki iparcikkjeit eladás végett állandóan a csarnokban elhelyezné és mint ilyen a megfelelő térdíjat fizetné; b) minta kiállító az volna, a ki iparcikkjeiből állandóan mutatványt állítana ki és az általa kijelölt idő alatt egy bizonyos mennyiségű árucikk elkészítésére vállalkoznék, valamint azokért az árucarnokkal szemben felelősséget vállalna; c) megbízó volna az, a ki iparcikkjeit vagy minta-ábráit esetről esetre adná az intézet csarnokának, hogy meghatározott jutalék élvezete mellett az illető árucikknek eladását közvetítse.

Streitman József.

Páris és a világkiállítás.

I.

Május 1-jén a Trocadero kapui is megnyitak, hogy magukba befogadják a világot. — Hogy az angolok Londonban, Albert herceg protectiója alatt, 1862 ben megnyitották az első nagybbszerű világkiállítást (ide nem számítva a 40 es és 50-es években Londonban s Párisban megtartott kezdetleges kiállításokat), kényes szemmel nézte ezt Frankhon, irigyelte tőle az eszmét, és nem is késett megmutatni tetterejét, mert már 1867-ben ő nyitotta meg e czéla épült nagyszerű csarnokát. Osztrák-Magyarország a nagyszerűségben az 1873 iki kiállítással, nemcsak a kiállított tárgyak és kiállítók sokaságával s az épület nagyszerűségével; de még deficitel is túlhaladta. Ezt követte Amerika a philadelphiai 1876-iki kiállítással, mivel pedig nekünk európaiaknak nagyon is messze esett, — meg kelle várnunk az 1878 iki párisi kiállítást, mely mindenesetre az összes eddigi kiállítások telett fog állni s mint az előkészületek mutatják nagyszerűsége a képzeletet is túlhaladja.

Mint tudjuk városunkból is sokan fognak kiutazni és ezért nem tartjuk feleslegesnek Páris városáról, az ottani viszonyokról néhány sorral megemlékezni.

Páris a Szajna két partján fekszik, kiterjedése 7450 hectár foglal el s lakossága az utóbbi népszámlálás szerint 1,884,874 ide nem tekintve a pár ezer idegent. — A város 20 kerületre (arondissements) s e kerületek pedig 80 Quartiersre vannak felosztva. Az utazó, bár nem mindig szükséges, de elővigyázatból jól teszi, ha magával igazoló-jegyet visz, mert nem tudni, mily körülmények közé jöhet s ennek hiányával

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

Szeretem a csillagokat....

Szeretem a csillagokat,
Azért nézek az égre;
Szeretem a galambomat,
Azért nézek szemébe.

A te arcod: az én egem;
A te szemed: csillagom;
Szerelmedet, boldogságom,
Benne tisztán láthatom.

S. A.

A két lábu farkas.

XVI.

Az áldozat.

Jó négy óra volt a szolgabíró lakása Hőrcsökhöz és Zsuzsi azt a darab földet tél idején egy nap alatt akarta megjárni. Midőn kiindult a jegyző udvarából, már a hó nagy pelyhekben szállingott, s a Dunáról hős szél lengedezett, de ez a szerelmes leány nem rettenté vissza, hiszen kedvese veszélyben, miért rettegne saját életét érte veszélynek tenni ki? Alig hagyta el a falut néhány dülő földre, a hó mindig sűrűbben esett, s a szél mindig csipősebben lengedezett: utóbb szél és hó oly sűrű lepelt vontak az égre, hogy azt sem látta Zsuzsi hova lép a földön. Utját eltemette a hó, de ő azért haladt istenben bizva s a küzdelem nem lankasztá, sőt edzé bátorságát. Azonban haladhatott már törtetve jó óráig s számítása szerint az első falut el kellett volna érnie, de semmi jel, meg-

állt, hallgatózott, kutyaugatás, vagy hangszót nem hoz-e fülébe az üvöltő szél? mind hasztalan! Mit volt mit tenni? haladnia kellett, ha ott nem akart megfagyni, pedig óhajtott élni, mert hitte hogy utja használni fog kedvesének. Ismét törtetett mintegy órát, már lábai össze akartak alatta roskadni, de történetéből tudta, hogy többnyire úgy fagytak meg az emberek, hogy fáradtan leültek s elaludtak: ő tehát megérvélte magát az ut nélküli pusztaságban eviczkélt előre, a nélkül hogy tudná hová vezetí utja. Embernyi embert kifárasztott volna két s három órai oly fáradtságos és nehéz ut, csuda-e ha Zsuzsi a gyöngé nő utóbb annyira kifáradt, hogy fáradtan dült le egy összetorladt hófuvatag oldalába. — Ott elővette kenyérét és szalonnáját s evett volna, de kenyere csonttá fagyva s keze úgy elgimberedve, hogy alig tudta visszatakarni rongyába. Buzgó imához fogott s úgy érezte, mintha imája meghallgattatott volna, mert a szél üvöltése szünt és mintha élessége nem volna oly metsző; csalódott szegény! mert csak fordult a szél. Az ima és pihenés által új erőt nyerve tovább akart haladni, de merre menjen? nincs ut, nincs törés, a sebesen futó hó tükör simává tett mindent. Elindult tehát isten nevében.

Mintegy fél óráig törtetett ismét a bizonytalan ösvényen, midőn mintha valami feketeség tűnt volna föl előtte. Fákat pillantott meg és megkettőztetett iparral haladt a fák felé. — Már mintha házakat is látna és önkénytelen buzgó ima fakadt föl kebléből; de midőn beéré a házakat, nem falu, hanem présházak valának azok. Csak-

nem sirva fakadt ezt látva, mert tudta, — hogy utjában sehol sem kellene szőlővel találkoznia. Egy dülőfélben álló présházat talált, melynek ajtaját fűteni, vagy más szükségre elvitték s itt keresett a szegény leány enyhet, míg újra egy kis erőt szerez a pihenés által. A roskadt épületben avult szalmát s más giz-gaszt talált s abba temette be magát, míg pihen, azonban fáradtság és hideg annyira kimerítették már, hogy minden erőlködése daczára mélyen elszunnyadt.

Hagyjuk őt nyugodni, míg emberi segítséget küld isten, ki a benne bízókat nem hagyja el: s keressük föl hőseinket.

Mint a vásárra vitt borjuk vagy bárányok megkötözve feküdtek Sándor és Bandi Nagy János kocsján, ki őket sebesen a szolgabíró udvarára röpité. A járásbeli szolgabíró ifju ember vala, ki többet csavargott leányok után, mint hivatalos ügyben, ritkán lehetett őt otthon kapni, de most szerencsére otthon volt, víg cimborák dözsöltek nála, s midőn hajduja bejelenté neki, hogy egy hőrcsöki ember két verem-töröt hozott, előbb valónak tartván saját multságát, minthogy a közügygel vesződjék: röviden annyit felelt: — Parancsolj előfogatot és a kerülő vigye őket rögtön Komáromba, úgy is holnapután törvényesékek lesznek. — Ugy lett.

Bandi és Sándor még az nap étlen szomjan Komáromba hurcoltattak, hol elkülönböztetvén, mindegyik egy-egy kis szobácskába záratott, hogy ott várják be szörnyű ítéletüket.

Csöndesen és mélyen aludt Zsuzsi a

szalmában, mintha a legpuhább pölyhős ágyban feküdt volna. Álmában ölelte kedvesét és véghetetlenül boldog vala: de annál boldogtalanabb az ébredéskor, mert szurok sötétség terjengett körül. Eleintén alig tudott eszmélni, hol van ő? de lassanként összeszedvén magát, eszébe jutott, hogy egy omladozott présházba menekült, hol tán késő estig aludt. Megakart győződni s az ajtó felé közelített, de az az ereszig hófallal vala betemetve s a dől kéményen bedől viláosság meggyőzte, — hogy nincs éj, de ő fogva, utja el van zárva s vagy éhség, vagy hideg martalékaul fog esni, ha hamarjában nem jön segítség. — Végre a kéményen belövellő viláosság is eltűnt és éj lett, sötét mint a sir.

Az övéinek az ur megtartója,
Öröz pástora, hív oltalmazója

énekeltette magában a téli csalogány, s azután ismét elővénvén eleségét, mely felengedt, evett jó izűn s azután ismét énekelt, míg el nem aludt. Borzasztó kínos hosszú éj, csak Sándor és Bandi éjjük a veremben, hasonlítható hozzá, de még az sem, mert ők férfiak, ketten, saját hazájuk alatt szorultak kelepchébe: de Zsuzsi nő, idegen helyen hó által temetve, reménye is alig lehet a menekülésre: még sem nyílik ajaka káromlás vagy panaszra, mert istenbeni hite erősebb, minthogy ingadozni tudna.

Megvirradt valahára, a nap felpillantott a borzasztó tegnapi után, sugarai végig ragyogtak a megfagyott havon, melynek megdermedt pelyhei, mint drágagyöngyök vakítólag csillogtak. Oh mint örült ennek

sok kellemetlenségnek teheti ki magát. — Párisban folyamatban levő pénz az arany 5, 10, 20 francos, ezüst 1, 2, 5 francos és 20, 50 centimes, bronz 5 és 10 centimesel. Nagyon használják a „sous“ elnevezést, egy sous 5 centimes értékkel egyenlő s egy franc 20 sousból áll s egy franc 40 o. é. krajczár aranyban. Az utazó jól teszi, ha még itthon ellátja magát francia pénzzel, mert ha pénzt a határnál váltatja be aranyra gyakran igen drágán kell megfizetnie s a beváltás is időbe kerül. Az uralkodó nyelv a francia, de — több költséggel — a némettel is ki lehet jönni. Ujabb időben egy hazánkfia Buczászky Árpád rendezett be Párisban egy bizonyos üzletet, ki a világtárlat tartama alatt kívánatra magyar kalauzokat is állít az utasok rendelkezésére. Lakása „Rue de Lancry 12.“

A pénz — az arany — mi Meyerbeer szerint „csak chiméra“ itt egy nagy szerepet játszik. Nincs a világon város, hol annyi pénzt s oly szívesen adna ki az utas, mint Párisban. Az élet magában véve nem drága de a kiadások mikről az ember számot adni nem tud — rugnak sokra. Igen jó, ha az ember a költségvetés maximumát viszi magával, nehogy ha már egyszer ott van akkor vonjon meg magát többet s ne élvezze azon örömeit, mit a párisi élet nyújt.

A kiadás egy tizedrészt borralalóra lehet számítani. Szállodákban, kávéház, étterem, egyéb látványosságnál, gyűjtemények vagy egyéb nevezetességek megtekintésénél, mindig a zsebben kell lenni a kéznek, hogy a szolgálta vagy a mutató előzékenységet megfizesse, s így az ember napokint pár francot adott ki borralalóra.

Nagyon fontos az időbeosztás. Kiki iparkodjék idejét egy beosztani, hogy ott tartózkodása alatt — legyen az csak néhány nap is — a kiállítás mellett Páris főbb nevezetességeit is megláthassa. A kiállítás és Páris felületes megismerésére szorgalmas látogatónak elég 10—14 nap, bár mindenki, ki már egyszer ott van, legtöbb esetben megnyújtja az ott tartózkodási időt, mert igen sok érdekes az ott még több heti ott tartózkodás alatt sem marad idő megtekinteni. Szép időben jó lesz, ha az utazó legelőször a nyilvános kerteket, sétányokat s a kirándulási pontokat pl. Versailles, St. Cloud stb. szemléli meg, miket kedvezőtlen idő beálltával nem láthat, nem élvezhet, míg az ily borús idők legalkalmasabbak gyűjtemények s tárlatok megszemlélésére.

Az esti órákat a látogató a színházak s más mulatóhelyeken tölti s ilyen Párisban igen sok van. — Ha az utazó a francia nyelvnek elegendőképp birtokában van, jól teszi, ha a klassikai színházakat is meglátogatja például: „Théâtre français“, „Odeon“, „Gymnase“, „Théâtre historique“, „Théâtre de la porte St. Martin“ stb. hol csakis drámák s klasszikus darabok adatnak; míg az „Opéra“, „Opera comique“, „Théâtre italienne“ (olasz opera csakis a dalmúti kultúrájuk. A „Variétés“, „Théâtre de la renaissance“ csakis operettek s vaudevillekkel

Zsuzsi, csak az bántá lelkét, hogy egy nap mult már el mióta kedvese bajban van és ő semmit sem tehetett érte. Dél felé járt az idő és ő megette utolsó falat kenyerét, most már éhen halhat meg, ha segítség annak idejében nem érkezik, mert hideg ellen a szalma eléggé megvédte.

Az emberek hamarabb hányanak utat a pinczeszere, mint a templomba; este felé dödögést hallott Zsuzsi, később megtudta különböztetni az emberi hangokat és ő teljes erejéből segítségért kiabált és azután hálát adott istennek, hogy énekét meghallá lehajtván hozzá fileit.

Alig van eset köznépünkél, hogy valaki hidegen, vagy részvétlenül menne el a szerencsétlen mellett és ne sietne azt segíteni bár áldozattal is; minek nagyon természetes oka az, hogy a nagy gazdaság nem fásítja el szívét a más baja iránt.

— Sógram! — mondá az egyik hang — nem hallja kend, mintha segítségért kiabálna valamely szerencsétlen?

— Néztem én is, de nem látok senkit! — felelt a másik, mert ketten valának, kiket isten küldte.

— Hohó! hol vagyunk? — kiáltá az előbb szóló.

— Itt a rozsz préházban! — felelt a segítségért esedklő — segítsenek Jézusért tegnap óta itt szenvedek.

— Pedig asszony hang — mondá a második paraszt — mi a suly hordozhatja itt asszony létere?

— Ne keressük azt sógram! hanem baj van, segítsünk — mondá az első s azzal neki akasztván lapátját, mert mind ketten azzal valának fegyverezve, óriás módra

foglalkoznak. — A nagy „Opéra“ Párisnak s az egész világnak legszebb, legnagyobb-szerű színháza, mely az állam költségén (50,000,000 francba került) harmadfél éve hogy felépült, oly látványossága Párisnak, mit senki megtekinteni el ne mulasszon.

Nyilatkozat.

Tisztelt szerkesztő ur!

Becsés lapja mult számában a „Hireink“ rovatában „Nőgyeletünkről“ czim alatt következő állítások foglaltatnak:

„Többek állítása szerint egy szegény asszony, kinek kenyérkereső fia meghalt és egy másik, kinek leánya megvakult — segélyben nem részesültek, pedig magukvisellete után és sorsukat tekintve megérdemlették volna.“

Engedje meg t. szerkesztő ur, hogy ezen részben valótlán tényekkel szemben s az igazság érdekében a való tényállást előadhassam.

Tény az, hogy egy asszony — névszerint özv. Bernstofferné — beteg fia részére s utóbb annak halála után temetési költségért folyamodott segélyért, de kapott is. És pedig mint az elnöki utalvány-könyv mutatja első esetben gyógykezelésre 5 frt. eltakarítási költségét fejében pedig (april 19-én) 4 frt. segélyben részesült, melyért a segélyezett nő alig győzött eléggé hálálkodni.

A másik esetre vonatkozólag igaz ugyan, hogy egy nő — Nyikos Andrásné — vak leánya részére segélyért folyamodott, de most az általa vaktság tanúsításul becsatolt s a közkórházi orvos s kórházi gondnok által aláírt okmányokból kétségen kívül kiderült, miként a vaktságban szenvedő leány a kórházban teljes ellátással felvéve van, és mert az anya, mint élete derekán lévő, ép és erőteljes nő, kinek rendes foglalkozása (mosónő) élete fentartását teljesen biztosítja — segélyre szorultnak nem tartatható, a „nőgyelet“ természetesen ez esetben a segélyezés szükségét nem látta fennforgónak.

Legyen szabad egyébként egyetlenünk humanus voltát eléggé jellemzőleg megjegyezni, hogy épen ezen vaktságban szenvedő leányt a „nőgyelet“ — hogy a fővárosban, illető helyen szeméit megvizsgálathassa, hol azonban utóbb gyógyíthatatlannak találtatott a szükséges utiköltséggel is ellátta.

Hogy a mult számban foglalt panaszos közlemény csakis a most érintett esetekre vonatkozzanak, onnan bizonyos, mert az említett személyeken kívül más oly nő, kinek fia meghalt, vagy leánya megvakult volna — együletünkhöz segélyért nem folyamodott.

Ezekután azt hiszem bárki is meg fog győződni arról, hogy együletünk a kitiűzött nemes feladatához képest igazságosan és méltányosan halad a jótékonyág mezején, s hogy nem vonja el az ápoló kezeit attól, ki a segélyezést valóban meg is érdemli.

A midőn jelen soraimnak — az igazság s együletünk jó hírneve megóvása érdekében — becsés lapjában való felvételét tisztelettel kérem, fogadja hazafias üdvözetem

hánnya szét a kő keménységű hó darabokat, mit mivel társa is tett, mint egy óra negyed alatt rést törtek a ház ajtajáig. — Egy halvány didergő, de igen szép és fiatal leány várta őket hálára kulcsolt kezekkel. Kocsijukhoz vezették Zsuzsit, s csaknem összekoczeztantak rajta, hogy melyikhez szállásoljon be, annyira örültek, hogy azt a szép leányt megmenthették a halál torkából.

Vacsora után elbeszélte kalandját, s mindenki bámulta példátlan feláldozását; de volt Zsuzsinak is mit bámulni, midőn gazdájától megtudta, hogy céljától ellenkező irányban mint egy öt óra járásnyira eltávozott. Másnap azonnal indulni akart, de a jó emberek, mivel törés nem volt, s újra veszélynek tehetné volna ki magát, nem bocsátották s csak harmad napra kelve indulhatott el, gazdája felesége által mindennemű élelemmel gazdagon megrakva, Kutásra, hol a szolgabíró lakott. A szolgabíró előtte való nap a székvárosba ment, s e szerint hiában lett volna minden fáradsága, de ő a nő-cselédeknel megvirradván már hajnalban utnak indult s mintegy délután két órára a városba ért; siessünk előre a szolgabíróhoz mielőtt oda jutna.

A szolgabíró mint fentebb mondám szeleburdi fiatal ember volt, kit szolgabírónak választottak következő okoknál fogva: 1-ör mert nemes ember volt, 2-ör mert előkelő családból való volt és 3-ör mert már három esztendeig eskütt volt: ennyi érdemeiért tehát megválaszthaták szolgabírónak. — Azonban mind a mellett, hogy előkelő családból volt, nem lehetett gazdagnak mondani, mert már apja meglehe-

kifejezését, melylyel maradtam, a t. szerkesztő urnak aláztos szolgálja *Flatt Gaszton*, nöegyleti titkár *).

RÉGÉSZET.

A fejférmegyei s városi történelmi s régészeti egyület régiségtárának rövid ismertetése.

A fejférmegyei és városi történelmi s régészeti egyület régiségtárának gyűjteménye — bár a gyűjtés nem rendszeresen folytatott, bár az együletnek magának is a Vörösmarty-körrel tervezett fusio miatt folyton a lét és nemlét veszélyével kellett küzdeni, — oly meglepő, hogy bármely hazai vidéki gyűjteményeivel kiállja a versenyt.

Közönségünk a történelmi s régészeti egyület megpendített eszméjét oly hévvel s pártolól készséggel fogadta s az egyület iránt oly bizalmat tanusított, hogy méltán bámunkunk kell ezen ép ugy hazafias, mint culturalis haladás előmozdítására irányuló pártolást. — Mindez pedig nem lehet egyének kifolyása, mint annak, hogy közönségünk az eszmét a valóításra eléggé megértetnek találta s hogy városunkban a történelmi s régészeti egyület s a régiségtár fennállása most már culturalis szükséglet.

A pártolás, mely még eddig minden hivatalos jellel nélkül inkább magán uton, egyesek hírlapi, magánköri felhívására, a helyilapok hazafias buzdítására terjedt, remélmi lehet, ha az egyület egész erővel a hatóságok által is támogatva működését megkezd, még nagyobb leend s még nagyobb eredményt hoz létre, olyant, milyen csak egy ily történelmi multtal bíró, történelmi s régészeti emlékekben gazdag megye s város közönségétől várható.

Az egyület gyűjteménye, mely mult évi april hóban vétetett át teljesen rendezetlen állapotban, most már rendezve van s a megyeház egyik első emeleti helyiségében helyeztetett el.

A jelenlegi berendezés alapján a következő statisztikai vázlatat adhatjuk az egész gyűjteménynek:

I. Különléle tárgyakkban van:

1) Kőkori: a) Különléle köeszköz balta, véső, örlőkö stb. 21; b) Lepattogatott obsidián száka 39. c) Oslény (mammoth) fog 1. d) Szarvas aganes 1.

2) Bronzkori: a) Különléle bronz eszközök: ékszer, fegyver, függő, kar-, nyak- és lábperecz 21. b) Vadkan-agyar mint nyakék 1. c) Gyöngyszem 1. d) Agyag-gomb 2 db.

3) Vaskori: a) Karperecz 2. 4) Római régiség: a) Különléle téglá, fibula, kulcs, fegyver s más tárgy 28. b) Üveg 3.

5) Agyagedény: a) Római 25. b) Barbar 15. c) Különléle később kori 5. d) Czehkorsó 4.

* Mi a „jótékony nőgyelet“ működéséről kezdettől fogva csak szepet és jót hallottunk: annival jobban esik most arról győződnünk meg, hogy az emelt panaszosok alaptalanok s talán épen a telhetetlenség kitolyásai. Szerk.

6) Egyéb tárgy: a) Sarkantyú 50. b) Régi kulcs (vas és bronz) 8. c) Nyilvessző s nyilhegy 3. d) Gyűrű 7. e) Pecsétnyomó 3. f) Vegyes tárgy 74.

7) Könyv s okmány 48 darab. 8) Bankjegy: a) A nagy francia forradalomból assignata 3. b) Kossuth dollár 1. c) Osztrák bankjegy 8. d) Az 1848/49-ik évi szabadságharczából 36 darab.

II. Érem (pézt) van:

1) Hajdankori meghatározatlan 14. 2) Barbar ugynevezett czelta 2.

3) Római érem: a) Családi érem Flaminia családól (Kr. sz. előtti 150 évből), Fontia családól (Kr. sz. előtti 50 évből) összesen 4 db. b) Császári érem: Claudius, Nero, Galba, Vespasian, Julia, Domitian, Nerva, Trajan, Hadrian, Antoninus Pius, Faustina, Marc. Aurel, Lucius Vetus, Commodus, Pertinax, Septinius Severus, Caracalla, Julia Soemias, Julia Moesa, Severus Alexander, Julia Mamaea, Maximilianus, Gordianus, Philippus, Otocilla Severa, Decius Trajanus, Gallienus, Claudius Gothicus, Aurelianus, Probus, Diocletianus, Maximilianus, Licinius, Constantinus magnus, Urbs Roma, Fausta, Crispus, Constantius, Constantinus junior, Constans, Julianus apostata, Jovianus, Valentinianus, Valens, Gratianus császárok s császárnők idejéből 575 db.

4) Magyar érem: a) Árpádházi királyok közül: Sz. László, Kálmán, II. Béla, III. Béla, IV. Béla, V. István királyoktól 27 db. s 7 db. ismeretlen tatárpézt az utóbbi két király korából. b) Vegyes házbeli királyok közül: Róbert Károly, Mária, Zsigmond, Hunyady Mátyás, II. Ulászló, II. Lajos, Zápolya János királyoktól 110 db. c) Habsburgházi királyok közül: I. Ferdinánd, Miksa, Rudolf, II. Ferdinánd, III. Ferdinánd, II. Mátyás, I. Lipót, I. József, III. Károly, Mária Theresia, II. József, I. Ferencz, V. Ferdinánd királyoktól s a mai időből 853 db. d) Erdélyi érem van Bethlen Gáboról 2 db. e) Szabadságharczi: II. Rákóczy Ferenczről 39 db.; — 1848/49-ből 18 db.

5) A különléle nemzetek érmei közül van: francia, angol, orosz, lengyel, szerb, chinai, casteliai, spanyol, amerikai egyesült állam, indiai angol, dán, schweiczi, görög, jóniai, török, belga, Velence s ragusai köztársasági, romaniai, olasz (ide érte az összes olasz államokat), hollandiai, német (ide érte az összes német államokat), mexikói, hayti köztársasági, byzanti császársági, játékpézt stb. 1362 db.

6) Emlékérem van 125 db. Van tehát összesen különléle tárgy 410 db. és érem 3138. Az összes gyűjtemény-érmek s különléle tárgyakkban ennél fogva tehát 3548 darabot bír.

A régi érmek között 2 db. arany van, ezenkívül az érmek fele ezüst, fele réz és bronz. — Együletünk gyűjteménye tehát bármely vidéki egyület gyűjteményével nemcsak kiállja a versenyt, hanem többeket még felül is mul, s ennél fogva annak önálló fennmaradása valóban nagyon szükséges a megyei és városi történelem s régészet ér-

— Tekintetes uram! ezt a három aranyat szántam, csak segítsen szerencsétlen fiamon.

— Ej, ej öreg! már hol látott kend háromkerékű kocsi, nem tudja kend, hogy négy kerékkel jobban gördül a kocs — mondá a szolgabíró az asztalára tett három körmöczivel játszadozván.

— Nem felejtkezem el a negyedikről sem édes tekintes szolgabíró uram, fölhajtom ha a földből is, de mi tagadna benne, most többet nem tudtam összezsenni.

— No jo, csak menjen haza nyugodtan esküdtem hallgatja ki őket, majd az tehet legtöbbet, ne felejdkezzék arról sem, aztán majd szólók egy-két táblabíró urral, kik a törvényszéken jelen lesznek. Most hát menjen haza isten hírével — mondá a szolgabíró s ugy tett mintha dologhoz akarna látni.

Az öreg törvénybíró megkönnyebbült szívevel, de még inkább megkönnyebbült zsebbel távozott és Zsuzsit találta az előszobában kezében folyamodványnyal.

— Hoztál-e valamit? kérdé tőle sugva mellette elhaladtában.

— Igen is hoztam törvénybíró uram! — felelte Zsuzsi.

— Mennyit? — Ezt a folyamodást a tekintetes szolgabíró urhoz.

— Eredj haza leányom! ne töltsd az időt hiában, nem folyamodásra, hanem pénzzért szolgáltatnak odabenn igazságot — mondá a törvénybíró s azzal távozott.

(Folytatása következik.)

Vegyes.

Irodalom és művészet.

* **Kákai Aranyos** Nr. 2-től egy új munka jelent meg, egy „zöld könyv” Tisza Kálmánról; mely bár személyeskedéssel telve, — de épen ezért — nagy keletnek örvend. Ára 1 frt. 80 kr. Kapható helyben Klökner Péter könyvkereskedésében.

* **Dr. Mudron Mihály** „Felvidék” ily című politikai tanulmány jelent meg a napokban a magyar könyvpiacra, amely feleletül iratott Grünwald Béla hasonló című politikai tanulmányára. Grünwald „Felvidék” a politikai körökben általános feltűnést keltett, s azt a napi sajtó is megérdemelt kitüntetéssel fogadta. Az előbbi munka olvasói mindenestre érdeklődni fognak Mudron felelete iránt. A csinosan kiállított füzetek ára 1 frt. s vasárnapról kezdve kapható Klökner P. könyvkereskedésében.

* **Megjelent** Táborosky és Parsch nemzeti zeneműkereskedésében a „Falu rossza” Tóth Ede pályanyertes népsziművének összes kedvelt dalai. Tartalom: 1) Itt vagyok, ragyogok. 2) Sárgán virágzik a repace. 3) Alig virrad, alig alkonyul. Szerző Németh János. 4) Huzad csak keservesen. 5) Fogadásom tiltja szeretni. 6) Én vagyok a falu rossza. Énekhangra zongora kísérettel alkalmazta Erkel Gyula Ára 1 frt.

* **A bécsi sajtó bírálata a magyar mezőgazdasági szakirodalomról.** A dr. Neumann-Spallart földm. egyetemi tanár által szerkesztett „Statistische Monatschrift” márciusi füzeté a Wágner László királyi műegyetemi tanár által jelesen szerkesztett „Földmívelési Érdekeink” és „Falusi Gazda”-ról következők nyilatkozik: „Az öt év óta fennálló „Földmívelési Érdekeink” és „Falusi Gazda” című mezőgazdasági szaklapok, f. év elejétől fogva Wágner László a kir. József-műegyetem ismert tanára által szerkesztetnek. Az új szerkesztő szakavatott tollának, támogatva nagyszámú jeles munkatárs által, sikerült ezen irodalmi vállalatot csakhamar nagyot lendíteni. A „Földm. Erd.” első számában kifejtett gazdag program, a nemzetgazdaságtan és gazdasági statisztikának, továbbá a földmívelés elméletét és gyakorlatát tárgyaló új bel- és külföldi jelenségek ismertetésének különösen rovatot nyit. A lap eddig megjelent számai tökéletesen igazolják, hogy a szerkesztőség kitűnő programja minden pontjának valóban meg is felel. A magyar statisztika fő uttorója dr. Konek Sándor kir. egyetemi tanárnak az aratási statisztikát tárgyaló (a „Földmívelési Érdekeink” 1., 2. és 3-ik számában megjelent) tartalomdús cikksorozata még tüzetesebben fogunk visszatérni. A lap nemzetgazdasági rovatából különösen kívánjuk e helyen kiemelni Várady Antalnak a „Földm. Erd.” 6-dik számában a „Földbirtokos osztály pusztulása” továbbá Diószeghy Sándornak a „F. E.” 7. és 8-ik számában „Létérti küzdelemünk” cím alatt megjelent nagyjelentés cikkeit. A „külföldiek”-nek és a „bel- és külföldi irodalom”-nak is a szükséghez és érdekhez mértten tág tér van szentelve, valamint a bel- és külföld nemzetgazdasági, statisztikai és földmívelési nevezetesebb mozzanatai is elég terjedelmesen ismertetnek. — Magyarország haladó lapirodalma ugyan nem szűkölködik hasonló irányú vállalatokban, bátran kimondhatjuk azonban: hogy a Wágner László által szerkesztett mezőgazdasági heilap tudományos és kiválóan hazafias irányja mellett, minden chauvinismustól ment magatartása folytán, e téren új jelenségnek tekinthető, mely programjához hiven „érvényesíteni azon tényezőket, melyek a haladás, művelődés és általános jólét alapfeltételei,” az ország gazdasági fejlődésére bizonyára a legjobb hatással leend.”

Hireink.

— **A Vörösmarty-kör** május hó 6-án tartandó felolvasási estélyének tárgysora: 1) Elnöki megnyitó. 2-ik szám. „A hontalan” Vörösmartytól, szavalja dr. Neumann Arminé. 3-ik szám. A renaissance styl alap-esszéje, felolvassa Kovács Lajos. Kezdete 6 órakor. Ugy e felolvasási estélyre, mint az azt követő társas vacsorára a nem körtagok is tisztelettel meghívotnak. A társas vacsorára vonatkozó alárúsi ívek a kör helyiségeiben, s Szekérák és Hornyánszky urak kereskedésében állanak a tisztelt közönség rendelkezésére. *A igazgatóság.*

— **Eljegyzés.** Posztóczy Kálmán helybeli kir. törvényszéki jegyző közelébb jegyezte el a kedves Szűts Lenke kisasszonyt városunk egyik kelleműs hölgyét. Boldogságot kívánunk a kötető frigyre!

— **Az adonyi szolgabírói kerületben** a kisbirtokosok földhitelintézete javára az alapítványok előjegyzése szépen folyik; eddig el már összesen 7200 frton fölül történtek előjegyzések s a járás derék szolgabírája folyton működik a közügy érdekében ezen új intézményt minél inkább népszerűsíteni.

— **A fejérmegyei és városi régiségár** javára Bóné Géza megyei főjegyző ur 1

db. Zimisecs János görög császár által vetetett Kr. u. 972. évből való rézérmet; — Csapó Ödön ur a fejérmegyei s városi színeszetet érdeklő több érdekes könyvet s iratot; — Wetzel János ur 2 db. 1849/50. évből való nyomtatványt adományoztak, fogadják az egylet nevében köszönetünket.

† **Gyászír.** Városunk ismét egy derék, köztiszteletben álló iparosát veszte el: Markus Simon lakatos-mester, ki f. hó 2-án elhunyt. — Mint lakatos-mester szakavatottsága s ügyessége által több kiállításon kitüntetett s munkái messze vidéken is keresettek. Temetése közrészvét mellett pénteken d. u. 3 órakor ment végbe. — Béke poraira!

— **Óvástétel.** Lapunk egyik számában felszólaltunk B. Ivánnak a „Komárom” című lap (és nem lapocská) hasábjain megjelenő valótlán hírei ellen s figyelmeztettük ezeket lapársunkat. Erre a fehérvári országos kiállítás hivatalos közlönye egyik számában ez jelent meg: „A Székesfejérvári szerkesztője kegyeskedett bennünket figyelmeztetni B. Ivánnak a Komárom lapocskában megjelent leveleire, figyelmeztesse az örültek háza igazgatóját.” — Miután azzal nincs szerencsénk ismeretségben lenni: tehát figyelmeztetjük a hivatalos közlöny szerkesztőjét, hogy mi épen úgy nem őt kegyeskedtünk figyelmeztetni a B. Iván-féle levelekre hanem a „Komárom” szerkesztőjét; s e cím alatt „lapársunk” eszünk ágában sem volt őt érteni, hanem a „Komárom” érdemes szerkesztőjét és hogy csak azt érthettük, minden okos ember beláthatta, miután azzal állottunk szóba. Beata simplicitas!

— **A székesfejérvári „Vörösmarty-kör”** f. évi május hó 5-ik napján d. e. 10 órakor rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak az elnökség.

— **A párisi világiállítás magyar látogatóit** értesíti a magy. kir. kereskedelmi miniszterium, hogy első májustól kezdve a kiállítási palotában ily elnevezés alatt: „Bureau de poste et telegraphe du palais de l'Exposition universelle internationale de 1878 à Paris” posta- és távirat-hivatal léptetettik életbe, mely a kiállítás helyiségén belül, hétköznapokon reggeli 8 órától esti 8-ig, vasár- és ünnepnapokon pedig reggeli 8-tól esti 5 óráig a posta és távirat szolgálatot teljesíti. A kiállító leveleket vagy táviratokat a kiállítás helyiségébe cizmezhetetik, hol a levélhordóktól megkapják.

— **A fejérmegyei és városi történelmi s régészeti egylet** régiségára ismertetését mai számunk közli, figyelmeztetjük erre különösen a történet s régészet iránt érdekel viseltető közönséget.

— **A ráczalmási választó-kerületben** képviselőül a járás derék s közszerepben álló szolgabírája Tassy Béla fog föllépni, a közbizalom benne már a mult alkalomkor is összpontosult, most tehát megválasztása bizonyosnak tekinthető, mi a járás érdekeire nézve előnyös leend.

— **Beküldetett.** A „Székesfejérvár” legközelebbi számában az olvastam, hogy gróf Zichy Nándor mint a gazdasági egylet elnöke, a gazdasági-egylet tőkéjét ideiglenesen a kiállító bizottság rendelkezésére bocsátotta. Ézen engem meglepő hírre három kérdést bázorkodom felvetni. Melyik gazdasági-egylet elnöke a mélt. gróf, mert tudtommal nincs gazdasági-egylet? De ha volna is, rendelkezhetik-e az elnök az alapítók megkérdése nélkül az egyesület alapítóijével? Vagy ha ideiglenesen rendelkezett e nemes célra, ki biztosítja, hogy a felajánlott tőke a kiállítás után helyre fog pótolatni? Ha e három kérdésre feleletet nyerhetünk, ez többi alapító társaimat is megnyugtathatna. *Egy alapító.*

— **Felhívás!** Alóírott tisztelettel tudatja a nagyérdemű hazai közönséggel, miszerint Párisban ipar- és kereskedelmi magyar bizományos-intézetet nyitott. — Felhívja ezuttal mindazon kereskedelmi és iparos-czégeket, nemkülönben a mélyen tisztelt magyar közönséget, hogy Párisból való bármely a kereskedelem vagy az ipar körébe vágó tömeges megrendeléseknél a közvetítésre nézve teljes bizalommal hozzá fordulni sziveskedjenek. Összekötöttesben levén Páris legnagyobb czégeivel, mindennemű megrendeléseknél a mélyen tisztelt közönségnek tetemes előnyöket képes nyújtani és mindennemű árjegyzéseket valamint mintákat rendelkezésükre bocsát. — A közvetítés a legjutányosabb díj mellett és azonnal eszközli. Ajánlja bizományos-intézetét különösen a világiállításra vonatkozólag mindazoknak, kiknek bármely felvilágosításra szükségük van; továbbá felhívja a mélyen tisztelt magyar hölgy-közönség figyelmét a párisi divat- és pipere-cikkekre. Remélvén, hogy a mélyen tisztelt hazai közönség bizalmát megnyerni szerencsém leend, a legfontosabb szolgálat teljesítésének igénytelvén vagyok a mélyen tisztelt hazai közönségnek kész szolgálja *Bucszánszky Árpád*, Páris, Rue de Lanery 12.

— **Mozgósítani kell** mert a katonaság nem fér a bőrében. Egy uri asszony panasza, hogy bizonyos tiszt ur kiadta a parancsot privádjerejének, hogy a mely gyermek az ő ablaka alatt beszél, azt püfölje el és a vitéz baka, a ki parancs-szóra apját

is megölné, ugyancsak püfölje öklözi a kis gyermekeket. — Nem jó lenne az ily hűst ágyu elé állítani?

— **Ismét hitelszövetkezet.** Egy enyingi atyafi vetődött hozzám azon kéressel, adnék neki utasítást, hogy fia, mint a hitelszövetkezet irnoka hol kapná meg a díját. Erre utasítást nem adhatván ezt beszélte. Január hóban Pirger József acsai s Szabó Lajos budapesti lakosok Enyingre mentek s ott hivatalt állítván fel, felhívtak mindenkit, hogy a kinek pénzre van szüksége jelentkezzen s mihelyt 50 tag jellekzik megnyitják a főintézetet. Az 50 tag hamar meglelt s fizettek előlegképen 10—70 frtot s midőn ez megtörtént, egy szép reggelen a két szervező eltűnt s most az 50 csalatott az ő fiát zaklatja, mivel az mint irnok állította ki a nyugtákat. Szegény magyar nép, mikor lesz-e ez? eldaldolhatjuk.

— **Fischer József** magyar zsidó színtársulatot alakított s kitűnő sikerrel működik. Azt olvastuk a „Magyar Hirlapban” hogy városunkból Braun Emma k. a. csatlakozik a társulathoz. — Mondják, hogy a kisasszony szellemileg is megfelel a színészet kívánalmainak; de a mellett kitűnő szép.

— **A fővárosi egészségügyi bizottság** ülést tartott Havas Pál elnöklet alatt, hogy a keleti háboru miatt fenyegető pestis ellen óvintézkedéseket tegyen. Ha Budapesten félnek, nekünk nincs-e okunk félni?

— **Báró Sennyei Pál** a képviselőségről lemond. Az egész országban tisztelt férfiú, a ki vezére volt a most keletkezett szélső jobboldalnak, roncsolt egészségi viszonyai miatt kénytelen visszavonulni. Habár sokan nem osztották is elveit: mégis sajnáljuk egy jeles tehetség visszavonulását.

— **Bécsben egy ácsmester neje** 16 hónapos gyermekével a Dunába ugrott; de kimentetett. Mint mondja, térje könnyelmű s kicsapongó élete vitte e kétségbeesítő tetterre. Oh ti férfiak!

— **A szegedi bagatell-bírószág** ezer ügyet intézett el hat heti fenállása óta. Az a kérdés hogyan?

— **Tűzből vízbe.** Papkeszin gyakran volt tűz s névtelen leveleket találtak. Ez rettegésben tartotta a községet. A gyanyu Nagy Mártonnéra esett. A szolgabíró elfogatta s Veszprémbé akarta kísértetni; de a gonosz megugrott a pandurok közül s az udvaron levő kutba ugrott. Mire kihuzták, meg volt halva. Majd külsül most, hogy ő volt-e a gyújtogató?

— **Egy ismeretlen öngyilkos.** Pozsony egyik fogadóijában csinosan öltözött 40—45 éves férfi szállt be. Reggel halva találták ágyában, kétségűvő pisztolyát merev kezében tartva. Egy golyót agyába s egyet szívébe röpitett. Ki léte nem tudatik.

— **A dettai kir. járásbírószág** 20,000 forint elikkasztása miatt valami Baruch Miksa nevű kereskedősegeit körözött. Baruch 27 éves, magas termetű, hosszukás képű, barnás haju, vörös szakállu.

— **Nem jó minden emberrel szövetkezni.** Kubányi János újvidéki szabólegény gyalogosan Kalocsára vándorolt s innen Budapestnek tartott. Utközben találkozott egy makói szítálegénygyel s együtt utazgattak. A gubacsi csárda előtt a fűvön borozgattak s mig Kubányi félrement, azallat a szítás bódító-szert kevert borába, mitől rosszul lett s elájult. Mire magához jött se pénz, se táská, se szítás legény. A szegény Kubányi Budapestre érven feljelentette a szítást s most nyomozzák a méregkeverőt.

— **Mire nem való a cigány.** A zayugróci műfaragó iskolába két év előtt egy cigánygyermeket is felvettek. A kis cigány annyira vitte a művészetet, hogy két mesterművét a párisi világiállításra küldik, egy képkeretjét pedig, melyen fél évig dolgozott, a királynaknak ajándékozták, a ki azt el is fogadta. Mondják, hogy a fiut további képzés végett Münchenbe küldik.

— **Ez is ember.** Domagneban (Franciaország) egy asztalos összeveszett a nejevel s duzzogva lefeküdt. Később kiment a műhelybe s onnan kalapáscot hozott be s ujra lefeküdt. Midőn meggyőződött, hogy neje alszik, felkelt s kalapácsával beverte neje homlokát. A nő védelmezte magát, zajt ütött, de mire segítség érkezett már kiadta lelkét. A dühöngőt csak nehezen lehetett lefegyverezni s bekisérni.

— **Nem sokra vitte.** Boroszlóban egy 80 éves ember halt meg mint diurnista. Tizenhat éves korától fogva viselte e fontos hivatalt. Naplőjegyzetei közt azt hagyta meg, hogy 186,000 ívet másolt, a mi 1,828,000 oldal azaz 24,000,00 sor, vagyis 100 millió betű s ezért szegény fél krajczárt sem kapott.

□ **Rövid hírek.** Pozsony megyében br. Lopresty Lajos tudományos képzettségű és szabadelvű főur, leánya Zichy grófné jószágán elhunyt. — Esztergomban az országos örültek háza építéséhez nemsokára hozzáfognak. — A bártfai nagy tüzészet a biztosító-társulatoknak 500 ezer frtnyi kárt okozott. — Az écsi rom. kath. templomot mult hó 25-én feltörték s az egyházi ruhákat és kellekeket mind ellopták. — Pozsonyban Eszterházy Alexandrine grófnő esküvője Apponyi Sándor gróffal mult hóban tartott meg. — Liptó-Szt. Miklós 16 ház kivételével egészen leégett.

Felölös szerkesztő: **Boross Mihály.**

dekében, mi annál inkább lehetséges is, mert az egylet 300 frt. pénzalappal bir s azonkívül eddigelé 155 tagja van, kiknek száma folyton szaporodik. — Egyletünk tartatának ezen bár rövid közzététele annál is inkább szükséges, mert még eddig ily általános kimutatás közzé nem tétett: ezen közzéléssel egyuttal az egylet a nagy közönség irányában, mely mindenkor oly pártoló készséggel viseltetett a régiségár iránt — tartozó kötelességének tesz eleget.

KÖZGAZDÁSZAT.

A „magyar kisbirtokosok” földhitelintézetehez ujra aláírtak: Kalocsai takarékpénztár 5000 fr. Kalocsai főkaptalan 5000 fr. Gr. Somssich Iván 5000 fr., mind három kamatmentes. Sopronyi takarékpénztár 5000 fr. Sopronyi építő- és földhitelbank 5000 fr. Sopronyi takaré- és kölcsönegylet szövetkezete 2500 fr. Szécsenyi takarékpénztár (az I. kimutatásban tévesen 500 fr. hozatván fel, ismételtetik) 1000 fr. Szentesi takarékpénztár 5000 fr. Első vágsellyei takarékpénztár 500 fr. Illavai takarékpénztár részv.-egylet 500 fr. Debreczeni I. ipartársulati bank 300 fr., ennek eddigi gyűjtése: Thalwieser Lajos 100 fr. Czabár Dániel 100 fr. Raits Lajos 100 fr. Összesen 300 fr. Krasznamegyei takarékpénztár-egyesület Szilágy-Somlyón 500 fr. „Albina” takaré- és hitelintézet N.-Szebenben 2000 fr. Szatmári takarékpénztár 1000 fr. Eperjesi népbank 1000 fr. Blankenstein Györgyné 5000 fr. Sváb Károly (országos képviselő) 5000 fr. Zlinszky Mihály (ország. képviselő) 500 fr. Hammersberg Jenő (ország. képviselő) 500 fr. Pápai takarékpénztár 500 fr. Szepes-iglyói takaré- és hitelegylet 500 fr. Kipterling Károly (a muraszombati takarékpénztár által 100 fr. Hofeb Szilárd (a komáromi I. takarékpénztár által) 100 fr. Dr. Schreiner Kár. Sopronyból 500 fr. Révai takaré- és hitelintézet 500 fr., mindannyi kamatozó. Czegléd városa 5000 fr. kamatmentes *).

Világtárlati levél.

Páris (Trocadero), 1878. május 1.

Tehát ez is megtörtént, a világtárlat is megnyitott ma délben 2 órakor. Egész Páris talpon van, mindenki ünnepet tart, a boulevardokon zászlók lobognak, az üzletek legtöbbjei bezárvák s a népek százerei tolongnak a Mars-mezőre, hogy az új világsodát szemléljék s megnyitásban jelen legyenek. Minden arc az örömtől, a látás vágyától sugárzik s daczára, hogy az eső csak úgy szakad s nem épen kellemes Mailufterl lengedez, a Trocadero körül s a közelfekvő utcákban már reggel 9 órakor olyan volt a tolongás, hogy a nagyszámmal kirendelt rendőrség is csak nagy bajjal tudta fentartani a rendet. — Hja, olyan a párisi nép, mint a bécsi, nem marad el ott, hol láthat valamit. Egy óra után jöttek a fejedelmi s notabilitások kocsi a Trocadero kapui elé.

Az elsőben Mac-Machon tábornok köztársasági elnök s ezét követte számtalan fejedelmi s magas urasági díszfogat. Az elnök megérkezével a Trocadero kapui megnyitak, hogy befogadja magába a kíváncsiak seregét. A köztársasági elnök, körülülve a walesi herczeg, D'Assisi, Amadeo herczeg, a miniszterek, senatorok, a külföldi osztályok főnökei seregétől, egy szép beszédben megnyitottnak nyilvánítá a kiállítást s szavait 100 ágyulovós és „éljen Franciaország, éljen a köztársaság” felkiáltás követte. — Erre a tömeg az elnökkel élén a különféle országok osztályait szemlélték meg, a magyar kiállítást is meglátogattak, hol bár több, még a bécsi világiállításról ismerős tárggyal találkoznak, de az egészben izlésesen s sok meglepő tárgyal van képviselve honunk, miről majd későbbi leveleimben ha az osztály egészen elkészül tüzetesebben írok. A kiállítási rayonban még ugyan nagy a rendetlenség, daczára hogy éjjel nappal több ezer munkás dolgozik rajta, még 8 nap muiva sem lehet a világiállítást teljes pompájában láthatni. Több osztály mint p. o. az olasz, az osztrák még el sem készült. Ez utóbbi osztályra találó élcezt mondott a walesi herczeg, midőn a megnyitási ünnepélyen a körjáratnál az osztrák osztályba is be akart lépni s oda a biztos nem engedé, mert mint mondá: „nem kész.” Ah, Austria is always behindhand. (Oh, Ausztria mindig hátramarad).

Az elnök s magas vendégei, eltávozásukkor a Mars-mezőre érve, hol a magyar zenekar játszott megállottak s figyelemmel halgatták a zenét s tetszésüket fejezték ki azok érzelmdús játékán. Innen a nap kellő megünneplésére a köztársasági elnök által az Elysée-ben rendezett nagy ebédre mentek, hova őket nem kísérhettem; de mivel ennek — az evésnek — szükségét magam is éreztem visszasiettem akiállítási rayonban felállított posta- s távirat-osztályba s gyorsan megírtam a levelet és siettem, hogy valami erősítőt vehessek magamhoz.

A viszontlátásig!

Futár.

*) Hát a mi hazafias szellemű két takarékpénztárunkat mikor látjuk a zászló alatt? Szerk.

